

इतके प्रेम करा की त्याला सीमा नसेल

१ फेब्रुवारी, २०१९

आत्मीय वाचकांनो,

फेब्रुवारी महिन्याचा हा परिचय वाचायला तुम्ही जेव्हा सुरुवात करत आहात, तेव्हा मला माझ्या त्या अपेक्षेविषयी तुम्हाला सांगायचे आहे की वेळोवेळी तुम्ही माझ्या या विनंतीचे स्मरण केले असेल की आपला वेळ आनंदात व्यतीत होतो आहे याची आठवण तुम्ही ठेवावी. आणि मला आशा आहे की तुम्ही खरोखरच आपला वेळ अतिशय आनंदात व्यतीत केला असेल. तुम्हाला माहितीच आहे की, ज्या-ज्या वेळी तुमच्या मनात एखादा सुखदायी विचार येतो, ज्या-ज्या वेळी तुमच्या कृती तुम्हाला आनंदी करतात, तेव्हा तुमचे संपूर्ण अस्तित्व गाऊ इच्छिते, नृत्य करू इच्छिते. प्रसन्नचित्तता [आनंदी राहणे] अतिशय प्रभावीशाली आणि लाभदायक असते, होय ना?

वेळोवेळी मी विचार करते की, आपण सर्वजण कसे एकच मानवसमूह आहोत परंतु आपण निरनिराळ्या खंडांमध्ये व निरनिराळ्या देशांमध्ये, जगाच्या वेगवेगळ्या कोपऱ्यांमध्ये राहतो आहोत. आणि आपण सर्व विभिन्न ऋतूंचा अनुभव घेतो. हे असे का? याचे कारण सांगताना शास्त्रज्ञ म्हणतात की, असे पृथ्वीचे तिच्या आसावर झुकण्याच्या दिशेमुळे आणि सूर्यप्रकाशाचे पृथ्वीवर पडण्याच्या कोनामुळे घडते. आपण ज्या ऋतूत राहत असलो, त्या ऋतूने स्वतःचे अंगभूत सौंदर्य, आव्हाने आणि परिपूर्णता धारण केलेली असते. प्रत्येक ऋतू आपल्याला आनंद साजरा करण्याचे, अधिक अर्थपूर्ण जीवन जगण्याचे आणि साधनेतील आपल्या प्रयत्नांना पुढे नेण्याचे प्रयोजन प्रदान करतो.

आपल्या सिद्धयोग साधनेच्या फळांचा स्वाद सतत चाखत राहणे किती मधुर आहे — सर्वच ऋतूंमध्ये त्यांचा आस्वाद घेणे! साधनेतील प्रत्येक फलप्राप्तीची ओळख पटणे, किती आनंद व संतुष्टता प्रदान करते. आपण साधनेतील आपल्या अनुभवांना जितके अधिकाधिक स्मरणात ठेऊ, मग ते कितीही नाट्यमय किंवा सूक्ष्म का असेनात, आपल्याला आपली साधना तितक्याच जास्त जोमाने आणि उत्साहाने करावीशी वाटते. एका नवीन वचनबद्धतेसह आपली साधना करण्यास आपण पुन्हा प्रेरित होतो. कटिबद्धता ।

* * *

तुमचा विश्वास बसतो आहे का? आपण फेब्रुवारी महिन्यात प्रवेश करून चुकलो आहोत. मला हे सांगायलाच हवे की फेब्रुवारी महिना मला 'अतिशय प्रिय' आहे आणि असे का आहे यामागचे कारण जर तुम्हाला समजले, तर तुम्हा सर्वांनाही असेच वाटेल.

तर, आपल्याला असे का वाटत असावे? कदाचित यामुळे की फेब्रुवारी महिन्यात एक दिवस आहे, १४ फेब्रुवारी, जो संपूर्ण जगभरात प्रेमाचा दिवस म्हणून साजरा केला जातो. या दिवशी लाखो लाल गुलाबाची फूले, मिठाई आणि चॉकोलेट्स वाटली जातात. लाखो मधुर शब्दांचे आणि भावनांचे, स्मितहास्यांचे आणि प्रेमपत्रांचे आदानप्रदान होते, मग ती एखाद्या चिरपरिचित व्यक्तीकडून आलेली असोत किंवा अनोळखी प्रशंसकाकडून आलेली असोत. किती अद्भुत आहे हे, किती बरोबरदेखील की संपूर्ण जग प्रेमाचा उत्सव निरनिराळ्या रीतींनी साजरा करते — अगदी साध्या प्रेमापासून ते अतिशय दिव्य प्रेमापर्यंत. प्रेमाचे स्पंदन विश्वाच्या प्रत्येक कणाकणांत गुंजायमान असते.

मुळात ही कथा होती तिसऱ्या शतकामध्ये होऊन गेलेल्या रोमच्या संत व्हॅलेंटाईनची, जिचा १४ फेब्रुवारीला सन्मान केला जात असे; त्यानंतर ही कथा लोकांचे परस्परांतील प्रेम आणि एकमेकांप्रति असलेल्या त्यांच्या भावनांचे मूल्य, यांचे प्रतीक बनली.

आता, वर्तमान क्षणात येऊ या. २१व्या शतकात, आपल्या श्रीगुरूंनी प्रेमाच्या मंदिरात प्रवेश करण्यासाठी केवळ एकच दिवस समर्पित केलेला नाही. त्या आपणा सर्वांना आमंत्रित करतात की, संपूर्ण फेब्रुवारी महिनाभर आपण प्रेमाचा उत्सव साजरा करत राहावे — आणि मग हा महोत्सव आपण संपूर्ण वर्षभर साजरा करावा यासाठीही! ☺ ज्यामुळे तसे अविरतपणे सुरूच राहावे. आणि हे मला अतिशय प्रिय आहे!

सिद्धयोग मार्गावर, आपण त्या प्रेमाचा सन्मान करतो, जे श्रीगुरूंचे आपल्या शिष्यांप्रति असते आणि शिष्यांचे आपल्या आपल्या श्रीगुरूंप्रति असते. हे तेच निरपेक्ष व परिपूर्ण प्रेम आहे जे या मार्गावरील साधकांना आयुष्याच्या बऱ्यावाईट परिस्थितींतून तारून नेते. हे तेच निरपेक्ष व परिपूर्ण प्रेम आहे जे आपल्याला आपल्या उद्दिष्टावर आणि ध्येयांवर लक्ष केंद्रित करण्यासाठी आणि वारंवार एकाग्र होण्यासाठी ऊर्जा आणि सामर्थ्य प्रदान करते. यद्यपि कलेकलेने वाढत जाणारा चंद्र १४ फेब्रुवारीच्या सायंकाळी ६३ टक्केच दृश्यमान असेल आणि सागरातील लाटा त्यानुसार प्रतिसाद देतील, तरीही मला ही गोष्ट अतिशय आनंदी बनवते की, गुरुमाईंनी जे प्रेम आपल्या हृदयांमध्ये प्रज्वलीत केले आहे, ते मात्र शत-प्रतिशत परिपूर्ण आहे. ते प्रपंचाच्या लाटांनी प्रभावित होत नाही. निष्प्रपञ्चाय ।

श्रीगुरुमाईच्या प्रेमाविषयी विचार करत असताना माझ्या अंतःकरणातून उद्भवलेल्या कवितेच्या दोन ओळी मी तुम्हाला सांगू इच्छिते. ही कविता उर्दू भाषेत आहे — भारतातील लखनऊमध्ये जी भाषा बोलत मी लहानाची मोठी झाले :

तेरा ख्याल दिल को सुकून देता है,
ख़िज़ां में भी बहार नज़र आती है।

तुझ्या स्मरणाने माझे हृदय सुखावते,
शिशिरातही मला वसंत असल्याप्रमाणे वाटते.

सिद्धयोगी आणि नवीन साधकांच्या हितासाठी गुरुमाईनी या महिन्याला 'हर कृत्य में प्रेम' असे नाव दिले आहे. या महिन्याला 'हर कृत्य में प्रेम' असे संबोधित करून गुरुमाई आपल्याला प्रोत्साहित करतात की आपण प्रेमाविषयी फक्त दिवास्वप्न पाहू नये तर प्रेमाला आपल्या कृतींमध्ये उतरवावे आणि अशा प्रकारे आपण जसे बोलतो तसेच वागावे.

याचा अर्थ काय? तर, आपण सर्व लोक जे भगवंताप्रति असलेल्या आपल्या प्रेमाविषयी बोलतो, त्यांनी हे नाते सशक्त करण्यासाठी प्रयत्न करायला हवेत. याहून अधिक, आपण सर्वांनी आपण अनुभवत असलेले प्रेम इतरांसमवेत वाटण्यासाठी प्रयत्न करायला हवेत. दान म्हणजे फक्त गरजवंतांना काही वस्तू देणे इतकेच नव्हे; तर जो कुणीही [व्यक्ती, वस्तु अथवा प्राणी] प्रेम स्वीकारण्यास उत्सुक आहे त्याला प्रेम देणे हेदेखील दानच आहे. असेही लोक आहेत की ज्यांचा प्रारंभी भगवंतावर विश्वास नव्हता, परंतु श्रीगुरुंची कृपा त्यांना प्राप्त झाल्यानंतर साधनेद्वारे ते भगवंताला जाणू लागले आणि त्यांनी भगवंताच्या प्रेमाची अनुभूती घेतली. अशा अनेक लोकांनी निर्णय घेतला आहे की, स्वतःच्या हृदयात जे प्रेम ते अनुभवतात, त्या प्रेमाला केवळ स्वतःपर्यंतच सीमित न ठेवता ते इतरांसमवेत वाटावे, इतरांनाही द्यावे. प्रेमदान ही महादान है।

अशा अनेक पद्धती आहेत ज्यांच्याद्वारे आपण आपल्या हृदयातील प्रेमाचे स्मरण करू शकतो, त्याच्याशी जोडले जाऊ शकतो, त्याचा उत्सव साजरा करू शकतो आणि ते वाटू शकतो. उदाहरणार्थ, आपण सिद्धयोग संगीत ऐकू शकतो. प्रेमाच्या या महिन्याच्या साउंडट्रॅकच्या रूपात, तुम्ही अल्बम 'Just Love' [जस्ट लव्ह] ची CD ऐकू शकता, जो सिद्धयोग संगीत-सेवाकर्ती शांभवी क्रिश्चियन् यांनी गायला आहे. आणि दैनंदिन मननचिंतनासाठी व तुमच्या हृदयाच्या अनेक रसांचे निरीक्षण आणि त्यांचा

अनुभव घेण्यासाठी तुम्ही कदाचित गुरुमाईचे पुस्तक, *The Magic of the Heart, Reflections on Divine Love* [द मॅजिक ऑफ द हार्ट : रिफ्लेक्शन्स ऑन डिवाइन लव] हेदेखील वाचू शकता.

प्रेमाचा उत्सव साजरा करण्याचे आणि या विषयावर मनन करण्याचे माझे एक आवडते साधन, ठीक इथे, सिद्धयोग मार्गाच्या वेबसाइटवर उपलब्ध आहे. वर्ष २०१४पासून प्रत्येक फेब्रुवारी महिन्यात व्हॅलेंटाईन डे च्या सन्मानार्थ वेबसाइटच्या माध्यमातून श्रीगुरुमाईकडून आपल्याला एक सुंदर उपहार प्राप्त होत आला आहे. गुरुमाईच्या या उपहाराला 'हर कृत्य में प्रेम' असे म्हटले जाते. आणि वस्तुतः या उपहारामुळेच गुरुमाईनी संपूर्ण फेब्रुवारी महिन्याला हे नाव प्रदान केले आहे.

मला या उपहाराविषयी प्रत्येक गोष्ट प्रिय आहे — विशेषतः गुरुमाईनी हे सुनिश्चित केले आहे की, या उपहाराच्या माध्यमातून आपल्याला अशी एक संधी मिळावी जिच्याद्वारे आपण सिद्धयोग शिकवणीचे व प्रेमाच्या इतर अनेक प्रतीकांचे लिखित आणि व्हिजुअल रूपात अन्वेषण करू शकावे. तुम्ही जर गुरुमाईच्या 'हर कृत्य में प्रेम'च्या या आधीच्या वर्षामधील उपहार पाहू शकला नसाल, तर मी तुम्हाला सुचवेन की तुम्ही 'हर कृत्य में प्रेम २०१९'ची प्रतीक्षा जेव्हा करत असाल, तेव्हा तुम्ही सिद्धयोग मार्गाच्या वेबसाइटवरील मागील वर्षाचे उपहार जरूर पाहावेत.

'हर कृत्य में प्रेम'च्या या महिन्याविषयी बोलत असताना आणि अशा उपहारांच्या रूपात गुरुमाईचे प्रेम प्राप्त होण्याविषयी बोलत असताना असे होऊच शकत नाही की मी त्या बारीक, लांब दांडीच्या पोवळ्याच्या रंगाच्या गुलाबाच्या फूलाचा उल्लेख करणार नाही, जे गुरुमाईनी सिद्धयोग वैश्विक हॉलमध्ये १ जानेवारीला 'मधुर सरप्राइझ'च्या थेट व्हीडिओ प्रसारणादरम्यान सर्वांना दिले होते. अनेक लोकांनी मला सांगितले की, त्या क्षणी त्यांना गहिवरून आले होते; प्रत्यक्ष गुरुमाईकडूनच जणू ते गुलाबाचे फूल प्राप्त होते आहे असे त्यांना वाटले, गुरुमाईच्या हातातून सरळ त्यांच्या हातात. माझ्याविषयी बोलायचे झाल्यास मी जर आता कुठेही गुलाबाचे फूल पाहिले, तर मला गुरुमाईची आठवण झाली नाही असे होऊच शकणार नाही. [मला वाटते की तुमच्या सर्वांच्या बाबतीतही असेच घडले असावे!] एखाद्या किराणा सामानाच्या दुकानाच्या बाजूने किंवा शेजाऱ्यांच्या बगिच्याच्या बाजूने चालत जात असताना मी जेव्हा एखादे उमललेले गुलाबाचे फूल पाहतो, तेव्हा असे वाटते की ते जणू काही फक्त माझ्या आणि गुरुमाईच्यामध्ये असलेले एक गोड रहस्य आहे. असे भासते की, गुरुमाईनीच ते गुलाबाचे फूल तिथे ठेवले आहे, फक्त माझ्यासाठी.

गुरु का प्रेम गुलज़ार है।

- आपल्या प्रिय उत्सवांपैकी एक उत्सव म्हणजेच नवीन वर्षाचा महोत्सव येतो आहे.
५ फेब्रुवारीला चिनी नववर्ष आहे, जो वराह-वर्षाचा आरंभ असतो.
- आपले एक प्रिय दैवत — भगवान गणेश यांचा जन्मदिवस, गणेशजयंती ८ फेब्रुवारीला आहे.
- आपला प्रिय वसंत ऋतू, याची सुरुवात भारतात १० फेब्रुवारीला होते आहे. [ज्याची सुरुवात अमेरिकेत ९ फेब्रुवारीला होते आहे.]

भारतात वसंत ऋतूच्या आगमनाचा द्योतक असणारा सण आहे वसंतपंचमी आणि तो दरवर्षी हिंदू पंचांगानुसार माघ महिन्याच्या पाचव्या दिवशी येतो. वसंत पंचमीविषयी आणि वसंत ऋतूविषयी अनेक कविता आणि गाणी लिहिली गेली आहेत जी जमिनीतून फुटणाऱ्या कोंबांविषयी आहेत, कोवळ्या कळ्यांविषयी आहेत आणि भारतातील ग्रामीण प्रदेशा-विषयी आहेत की कशा प्रकारे मोहरीची शेते बहरतात आणि जमीन पिवळ्या फूलांनी आच्छादली जाते. लोक या दिवशी नेहमी उठावदार पिवळी वस्त्रे परिधान करतात, त्या सर्व गोष्टींच्या आशेने, ज्या हा ऋतू घेऊन येईल.

वसंत पंचमीच्या दिवशी देवी सरस्वतीचे, जी ज्ञानाची देवता आहे आणि सिद्धयोग मार्गावरील आपले एक इष्ट दैवत आहे, तिचे पूजन केले जाते. तिचे वाहन हंस आहे. विशेषतः या वर्षी, देवी सरस्वती आणि तिचे वाहन याच्याशी आपला सर्वांचा विशेष संबंध राहिल. हा संबंध काय आहे हे तुम्हाला आठवते आहे का? या वर्षाच्या आपल्या संदेश-प्रवचनात गुरुमाईंनी आपल्याला हंसावर असलेल्या एका धारणेसाठी निर्देशित केले होते; संपूर्ण वर्षभर आपण वारंवार या प्रतिमेवर आपले मन एकाग्र करू शकतो. आणि तुमच्या लक्षात आले असेल की या वर्षी सिद्धयोग मार्गाच्या वेबसाइटवरील अनेक स्थानांवर मूळ-चिन्हांसाठी [मोटिफ] हंसाच्या आकृतीचा वापर केला गेला आहे, जो गुरुमाईंच्या संदेशाचे स्मरण करवून देतो.

या सर्वांचा उल्लेख मी यासाठी करते आहे की, यांचे एकाच वेळी घडणे मला खास वाटते आहे. भारतात वसंत पंचमी हा प्रेमाचा सण म्हणूनही साजरा केला जातो; या काळात लोक बहुधा भगवान कृष्ण आणि त्याची परम भक्त राधा यांच्या कथा सांगतात, जे प्रेमाच्या साक्षात मूर्तीच्या रूपात पूजनीय आहेत. २०१९मध्ये वसंत पंचमी आणि व्हॅलेंटाईन डे एकाच महिन्यात येत आहेत. याचबरोबर, वसंत पंचमी हा देवी सरस्वतीचे आवाहन करण्याचा आणि तिचा सन्मान करण्याचा काळ असतो; आणि वर्ष २०१९मध्ये देवी आणि तिचा हंस हे गुरुमाईंच्या संदेशाच्या आपल्या अभ्यासाचे अविभाज्य भाग आहेत.

या उत्सवांविषयी शिकताना आणि श्रीगुरुमाईच्या नववर्ष संदेशाच्या अध्ययनात मदतीसाठी सिद्धयोग मार्गाच्या वेबसाइटवर ज्ञानाचा खरोखरीचा भंडारा असेल, मी तुमचे लक्ष काही स्वादिष्ट मेजवान्यांकडे वेधू इच्छिते, ज्या तुम्ही करत असलेल्या गुरुमाईच्या संदेशाच्या अभ्यासाला पाठबळ देतील आणि अभ्यासाला सखोल करतील.

* * *

तर या महिन्यात आणखी काय-काय होणार आहे ?

- अनेक परंपरांतून आलेल्या गोष्टी असतील ज्या तुमच्या साधनेतील आणि जीवनातील विषयांवर प्रकाश टाकतात.
- भारतीय शास्त्रग्रंथांमधील उद्धरणे असतील जी तुमच्या मनाच्या अंधाऱ्या कोपऱ्यांना प्रकाशित करतात.
- भारतातील संतकवींद्वारे रचित अभंग आणि भजने
- 'श्रीगुरुमाई के संदेश पर अभ्यास-पुस्तिका' — जी अशा प्रकारचे प्रथम साधन आहे जे सिद्धयोग मार्गाच्या वेबसाइटवर प्रस्तुत केले जाणार आहे.
- या महिन्यासाठी असलेले थेट ऑडिओ प्रसारणाद्वारे ध्यान-सत्र, ज्याचे शीर्षक आहे 'Study the Landscape of the Mind.'
- मधुर सरप्राइझ २०१९साठी असलेली 'एक बार से अधिक प्रतिभागिता पैकेज.' [Multiple Participation Packages]

आता सिद्धयोग मार्गावरील या सर्व पृष्ठांचे आणि इतर अनेक गोष्टींचे अन्वेषण करण्यास तुम्ही जेव्हा तयार होत आहात, तेव्हा मी तुम्हाला एक उपयुक्त सूचना देईन. अलीकडेच माझ्या काही मित्रांशी बोलत असताना त्यांनी मला सांगितले की, जरी अनेक लोकांनी त्यांची सर्वाधिक प्रिय वेबसाइट म्हणजेच सिद्धयोग मार्गाच्या वेबसाइट पाहणे याला दैनिक अभ्यास बनवले आहे, तरी पण प्रत्येकाने याविषयी विचार केलेला नाही की ते या वेबसाइटवर पटकन कसे पोहोचू शकतील. म्हणून सूचना ही आहे : तुमच्या कॉम्प्युटर ब्राउझरवर सिद्धयोग मार्गाच्या वेबसाइटला तुमचे होम पेज बनवा — यामुळे तुम्ही वेबसाइटवर पटकन पोहोचू शकाल आणि नवीन पोस्टिंग्ज पाहू शकाल. आणि तुमच्या

मोबाईलवरही तुम्हाला हवे असल्यास सिद्धयोग मार्गाच्या बेबसाइटला एका आयकॉनच्या रूपात ठेवू शकता. [ते एखाद्या ॲपसारखे दिसेल!]

* * *

अलीकडेच, श्री मुक्तानंद आश्रमात मधुर सरप्राइझ २०१९ साठी सेवा करत असताना गुरुमाईनी मला एक तिबेटियन म्हण सांगितली. समापनाचे शब्द म्हणून मी गुरुमाईद्वारे प्राप्त झालेला हा उपहार तुम्हाला सांगू इच्छिते.

उत्तम आणि दीर्घकाळ जीवन जगण्याचे रहस्य आहे,
निम्मे खाणे
दुप्पट चालणे
तिप्पट हसणे
आणि प्रेम करणे निस्सीमपणे.

फिर मिलेंगे । प्रेम को अपनी प्राथमिकता बना लें ।

याला एक उत्कृष्ट महिना बनवा.

आदरपूर्वक,

गरिमा बोरवणकर

© २०१९ एस.वाय.डी.ए. फाउंडेशन®. सर्वाधिकार सुरक्षित.